

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Öszintén

meg kell mondanunk, hogy a város társadalmának életéből — legalább is egyes, de meglehetősen fontos munkaterületein — hiányzik az a lendület, az az élétszin, aminek meg kellene lennie, — aminek nem volna szabad hiányoznia a mostani válságos időkben. Természetes, hogy a város társadalmát alatt mi most a város magyar társadalmát értjük, amire nemcsak faji szempontból, hanem a számbeli többség ténye miatt is esik a hangsúly.

A város tele van egyesületekkel, mindezek kulturális, vallásos, karitatív, félig-meddig szakmai s más hasonló nemes és hasznos célú tömörülések a társadalom egész területére, vagy pedig csak egyes csoportjaira kiterjedő munkafeladattal. Ha a társadalom a maga életképességének megmutatásától és különböző formákban jelentkező nemzeti, emberi és hitéleti célok szolgálatára való áldozatkészség vállalása által indíttatva szervezkedni akar és képes, — ez nem baj, sőt a magyar népi és nemzeti tömegek vitalitásának kétségtelen létéről ad jelt, mert annak a vágnak, óhajtnak és munkára kész akaratnak a kifejezése, hogy a társadalom a maga különféle szervei és szervezetei által az egyetemes magyarság életképességének és erőre lendítésének munkáját akarja és tudja szolgálni. Gazdasági, kulturális, emberbaráti, társadalmi és nemzeti célú egyesületekkel át- meg átszött társadalom — ha mindezek a tömörülések tényleg és egészségesen működnek — maga a szervezett társadalom, magunkra vonatkoztatva: a megszervezett magyar társadalom, amely az államélet számára nem teher, hanem mindmegannyi dinamikus lendítő energia-forrás, — még közelebről meghatározva: a megszervezett magyar társadalom maga az állami életre berendezkedett magyar nemzet. Csak a különféle irányú és rendeltetésű egyesületekben legyen élet és lendület, a tagokban faji öntudat és a közös munka szolgálatáért való kötelességtudat. A tagoknak az egyesülettel szemben való kötelezettsége ne egyszerűen abban mérüljön ki, hogy „beléptek” — s ha van — a tagsági díjat vagy megfizetik, vagy nem, hanem éljen bennük a kötelességérzet, hogy az egyesületben dolgozniok is kell, ha nem is mindenki a kifejezett fizikai, vagy szellemi aktív munkával, de legalább a mindig jelenlévő, állandó érdeklődéssel és magamutató, őszinte együttérzéssel, ezzel az egészséges egyesületi élet folytatása szempontjából nélkülözhetetlen szívbéli és lelki szolgálatkészséggel.

Nem akarunk rekriminálni, — mert — sajnos — az egyesületi élet intenzívítésének megcsappanása nem egyedül szilágysomlyói tünet. Egyébként is a szilágysomlyói magyarság lelkes, pompás, nagyszerű magyarság volt mindig, lelkével, testével, erkölcsi és anyagi áldozattal mindig ott volt, ahol fajtájának szolgálatában példát kellett mutatni. Hosszu évtized sorozatok feljegyzései tanuskodnak arról, hogy a Kraszna és Berettyómentének s benne a városnak, Szilágysomlyónak nagy tömegben együttélő magyarsága nem egyszer kezdeményező, de mindig lendítő tényező volt a szilágysági terület magyar életében. Nem a lokálpatriotizmus szava, ami most e sorokban megcsendül, hanem a tiszta és bizonyítható történelmi valóság. E város magyarságának — s ezt a legilletékesebben mi vallhatjuk, akik itt együtt éltünk — nem kell szégyenkeznie a kisebbségi sors évtizedei alatt megmutatott magatartásáért sem, hűségét, kitartását, önértékét, hitét és bizalmát sem lelki szenvedés, sem anyagi romlás nem torpantotta meg egy pillanatra sem.

Ezért vagyunk abban a meggyőződésben, hogy az egyesületi életben mutatkozó lendület bizonyos fokig való anyulása alapján véve nem a város magyarságának nagy tömegének terhére írható, hanem a társadalmon kívül álló, elháríthatatlan körülmények visszahatása ez, részint más olyan okokra vezethető vissza, amelyekről részben tehetünk, részben nem tehetünk, — pl. nem tehetünk arról, hogy karnagyok hiánya, vagy elégtelen száma miatt sem egyházi, sem világi dalosegyesületeink nem tudják szolgálni a magyar dal kultuszát, amelynek pedig öntudatosító és a nemzeti érzést gyarapító értékét és hasznát éppen a kisebbségi sors éve alatt volt alkalmunk megismerni, — ám arról már tehetünk, ha lelkes nőinknek oly nagyértékű és férfiakkal nem helyettesíthető szolgálatát az egyházi munkakötelességen kívül eső, társadalmi munkaszolgálatban nem tudtuk szerves egység alá hozni.

Miért mondtuk el mindezeket, teljes jóindulattal minden becsületes, dolgozó magyarral szemben? Azért, mert ma nemcsak a legteljesebb magyar egységre van szükség, hanem épp oly mértékben arra is, hogy ne legyen oly magyar szerv, vagy szervezet — egyesület, társulat — amelynek keretein belül közönyösség, érdeknélküliség tegye fullasztóvá a levegőt, hanem szív, becsület, anyagi és erkölcsi áldozathozatal, fegyelem, lendület, munka és a nemzet érdekeinek alázatos szolgálata töltse meg

az egyesületek működésén át is az egész magyar életet, amelynek — soha úgy, mint ma — szüksége van egyének, intézmények, testületek, egyesületek, az egész nagy magyar társadalom nagy-iramu, szünetnélküli, legyőzhetetlen munkájára. (h. d.)

Városházi hírek.

A város vízkérdésének megoldása. Ez a városnak nemcsak ma, hanem régi idő óta az egyik legfontosabb és legelodázhatatlanabb kérdése. Talán így is mondhatnók: mindennél fontosabb problémája s annyira sürgős, hogy minden más között ez csakugyan elodázhatatlan. Igaz, hogy a város viz-ellátásának kérdését ezelőtt már 40-50 évvel erőteljesebben kellett volna munkába venni és nemcsak igen gyenge és laikus kísérletezések-nél megállni és ezzel az ügyet lezárni és egyszerű aktacsomóvá tenni, hanem sem munkát, sem költséget nem kimélve, olyan eréllyel és egyszerűséggel folytatni ezt a kimagaslóan fontos városi problémát, amíg munka és költség az eredményt meghozza. A világot sem a régmúlt idők számonkérése akar lenni ez a különben kétségtelenül helytálló magállapítás, hanem rá gondolás arra, hogy közben az első világháborútól kezdve mindmáig olyan idők jöttek amelyekben már sokkal nehezebbé vált ennek az ügynek végleges rendezése.

Köztudomású, hogy a városnak nem volt és nincs elegendő víze sem emberi használatra, sem pedig megnyugtató tűzrendezésre. Ez a város ma már 10.000 lelken felüli lakost számolhat össze és még mindig kezdetleges, csekély víztartalmu és legfőképpen ásott kutakból látja el magát tulyomórész emberit élvezetere alig használható vízzel, igen szűkös mértékben a város közönsége távol van attól, hogy még csak megközelítőleg is annyi víz álljon egy-egy lakos rendelkezésére, mint amennyit a mai köztisztviselési és közegészségügyi követelmények minimálisan is előírnak, nem is szólva, hogy — amivel pedig a háboru légítámadásai közepette fokozottan kell számolni — a tűzrendezési követelményeinek. Valjuk meg, szomorúság és nyomorúság ez az állapot. A tízezer lakoson felüli városnak, amely tele van iskolákkal sem gőzfürdője, sem nyári fürdője nincsen, sőt az utóbbi gyérenesapadékos pár esztendő alatt kutjaink annyira kipadtak, vagy végleg kiszáradtak, hogy a városnak számtalan háztartása a szomszédolások dacára alig tud ivásra, főzésre és mosásra vizet kapni, nemhogy fürdővíz állana állandóan rendelkezésre.

Ma, a háborus viszonyok közepette természetesen a város vízellátása kérdésének megoldása több tekintetben nehéz gátásoknak van kitéve, ám ezt a kérdést mégis napirendre kellett hozni. Dr. Udvary József, polgármester előterjesztésére a város képviselőtestülete foglalkozott ezzel az ügygel s természetes, hogy maga a képviselőtestület is amellet foglalt állást, hogy a közönség viz szükségletének biztosítása céljából biztosítása céljából megfelelő kut feltárásához és vízmű berendezéséhez kell hozzáfogni. Bizonyos hogy a megoldás körül nemcsak a mai rendkívüli viszonyok támasztanak nehézséget, hanem egy, a város életében mindenkor és kiküszöbölhetetlen körülmény is, amely a vá-

ros területének földtani adottságában rejlik. A város területének jelentékeny része mindjárt a felső talaj-réteg alatt a magurai ösközet geológiai képződménye a szakvélemények szerint ez a földtani alakulat nem szokott vízmendencék és vizerek bő tárháza lenni. Igaz, hogy a Kraszna jobb-partján, ahol maga a város legnagyobb része elterül, komolyabb próbafurások a mélykutatások rendezésével még nem történtek. Van annak legalább 45 éve, hogy a Bem-téren kísérleteztek ártézi forrás feltárásával, azonban 40–50 méternél mélyebbre a furással nem mentek le. Valószínű, hogy az akkori primitív furószerkezettel az ösközet rétegeken tovább nem is tudtak volna lejebb menni. Mindenesetre érdekes azonban, hogy a M. A. V. üzletvezetősége a szilágysomlyói vasúti állomás területén most egy mélyfuratú ártézi kut létesítése iránt kérte az engedélyezési eljárást, amely a múlt hetekben az alispáni hivatal vezetése mellett le is lett tárgyalva itt Szilágysomlyón. A M. A. V. a rendelkezésére álló technikai felszerelések birtokában el van készülve arra, hogy 350 méter mélységig is lehatol a reménye van arra, hogy az ösközet rétegeket áttörve, megfelelő vízmennyiséget tud felszínre hozni. Ez a M. A. V. külön dolga ugyan, mert a maga céljaira igyekszik feltárni a vizet, a város nevében a polgármester ehhez készséggel hozzá is járult, azzal azonban, hogy amennyiben a M. A. V. kutatása csakugyan eredménnyel jár és víz-feleslege mutatkoznék, ezt a felesleget bocsássa a M. A. V. a város közönségének rendelkezésére. Ebbe a M. A. V. bizonyára bele is fog menni.

Am a város vízkérdésének megoldása ettől független utakon halad. A polgármester kérésére és közbenjárására az Országos Közegészségügyi Intézet vette kezébe a vizkutatások irányítását. A helyszínén tartott szakértői szemle szerint vizet a Kraszna-folyó balpartján, a Berekek nevű dűlőben, vagy a Pupos háta mögött kell keresni. A Közegészségügyi Intézet szakemberei azon a nézetben vannak, hogy elsősorban nem a sokkal költségesebb és esetleg eredménytelen mélyfurások által kell törekedni a víz feltárására, hanem több kisebb tároló kut vizének összegyűjtése és egyesítése által megfelelő vízmű létesítésével kell előteremteni és a városba bevezetni a vizet. Általában ez a megoldás igen gyakori és a legtöbb helyen bevált. December hónapban az első kutató munkát megtörtént, amely azonban elsősorban a talajösszetétel feltárására irányult. A város polgármestere e napokban kapott a Közegészségügyi Intézettől újabb értesítést, hogy már a legközelebi napokban leszállítják Szilágysomlyóra a szükséges technikai berendezést és most már a víz-források feltárásán fognak dolgozni.

Bizunk abban, hogy a munkálatok eredményre vezetnek s a városnak ez a legnagyobb problémája, amelyért minden áldozatot meg kell hoznunk, végre egyszer mégis csak meg lesz oldva s bizton állítjuk, hogy Szilágysomlyó életében egészen új fejlődési lehetőségeket fog hozni a kielégítő vízmennyiséget szolgáltató vízmű létesítése. A vízkérdés kielégítő megoldása ma szinte fölbecsülhetetlen előnye lesz közönségnek s városnak egyaránt.

Amikor Szilágysomlyónak miniszterelnök volt az országgyűlési követe.

A szilágysomlyói választókerület annak idején, az első világháború előtti Magyarországon, egész a 67-es kiegyezéstől kezdve az ország egyik legérdekesebb és — hogy úgy mondjuk — a képviselőjelöltek számára egyik „legkívánatosab” képviselőválasztási kerület volt. A Kraszna- és Berettyómentén nagy tömegben van együtt a magyarság, — ennek falusi földmives népe már abban az időben is — az erdélyi viszonylatokban — szokásokban, tudásban a haladottabb kisgazda osztályba tartozott s ezenkívül a környék tele volt mágnás és zseni földbirtokosokkal, s maga Szilágysomlyó város mozgékony intellektueljeivel és önérzetes iparosaival gócpontja és irányítója volt ennek a szilágysági vidéknek s így érthető, hogy a szilágysomlyói kerület országgyűlési képviselőjének lenni: kiváncsi és szinte büszkeség volt a jelöltek számára és erre a kerületre a politikai pártok — ezek közül kettő: az uralmon lévő szabadelvű párt és az ellenzékben lévő 48-as függetlenségi párt — mindig nagy súlyt helyeztek.

Nagy nevek, a régi Magyarország kimagasló vezetői és hangadó politikai egyéniségei küzdöttek a szilágysomlyói mandátumért. Hogy csak néhányat említsünk: az ellenzékiek közül Bartha Miklós, Thaly Kálmán, báró Bánffy György — a nótaköltő „Gyurka báró” — Ugron Gábor, Barabás Béla, — a kormánypártiak közül Teleszky János, államtitkár, báró Bánffy Dezső, a későbbi miniszterelnök. A történeti hűség kedvéért meg kell mondani, hogy a szilágysomlyói kerület magyarsága bizony a „bécsi közös-ügy”-gyel szemben „renitenskedő” 48-as ellenzéki kerület volt, a Berettyó- és Kraszna-menti magyarság a Kossuth Lajos örök magyar célkitűzéseiről, a magyar függetlenség eszméjéről lángolt s itt inkább volt választási esélye a 48-as jelölteknek, mint a szabadelvű kormánypártiaknak. Talán a régi Krasznavármegye 48-as szelleme öröklődött át nemzedékről nemzedékre s az e vidékbeli magyar nép sohasem tudja elfeledni azt, hogy a szabadságharc idején, 1848. év végén Bem tábornok innen, a szilágysomlyói Bem-térről indult el a javarészt innen rekrutálódott, az elinduláskor még csak pár száz főnyi honvéd csapatával Erdély felszabadítására.

Mégis megtörtént az 1892. évi február

2-i általános képviselőválasztáskor, hogy a szilágysomlyói kerület szabadelvű — „jobb-párti” — képviselőt kapott: az egykori feljegyzések szerint Szilágysomlyón a függetlenségi párt jelöltje, Lázár István — tekintélyes krasznai földbirtokos — 729, a szabadelvű báró Bánffy Dezső pedig 1390 szavazatot kapott és így 661 szavazattöbbséggel Bánffy lett megválasztva.

A 48-as ellenzéki kerület tehát „kormánypárti” képviselőt választott. Hogyan történhetett? Bizonyára Bánffynak, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód akkor már országos híres főispánjának nagyjértékű személye indította e lépésre a somlyói magyarokat. Vagy talán „próbálkoztak” egyszer a „kormánypárttal” is.

Elég az hozzá, hogy Szilágysomlyó követe Bánffy Dezső lett, akit ez a kerület juttatott be a képviselőházba. Az egyszerű „követ”-ből pár év múlva Magyarország egyik legnagyobb miniszterelnöke lett.

A mandátum átadása.

A szilágysomlyói képviselőválasztói kerület mandátumát — amint az egykori krónikás feljegyzí — báró Bánffy Dezső megválasztott országgyűlési képviselőnek f. hó 8-án küldöttség adta át Kolozsváron. A küldöttség tagjai voltak Nagy László ref. esperes (a kerület választási elnöke) elnöklő vezetése alatt Gencsy Sándor polgármester, Lukátsffy Ödön ügyvéd, Bartha Iván ügyvéd, dr. Ajtai Endre körorvos, Péchy Árpád magánzó, Vince Ödön kémeri ev. ref. lelkész, Lang Sándor kereskedő, Kávássy Bertalan h. szolgabíró, Weinberger Kálmán szeszgyáros, Lázár Ödön kereskedő és Virág Lajos városi főjegyző.

Az egykori feljegyzés így írja le a mandátumátadás történetét:

„Nagy László mint a küldöttség elnöke szép beszéd kíséretében nyújtotta át kerületünk képviselőjének a mandátumot, mire a báró meglehangos szavakkal mondott köszönetet a bizalomért. Beszédében igen természetesen egy magyar mágnás finom műveltségével emlékezett meg a kerület ellenzéki választóiról is, szintoly megválasztott képviselője lévén, mint a győztes pártbelieknek, szintén üdvözlését küldte a mandátum átadói által. A mandátum átvétele után a küldöttség tagjait ebédre hívta meg vendégeül a mágnás

kaszinóban. Hogy kik és kikért emeltek poharat, mind arról számot nem adhatunk. A báró, mint házi gazda, miként hallottuk, Kávássy Bertalan helyettes főszolgabíróért és a választókerület polgáraiért üritette poharát. A mandátum — átadó küldöttséget kellemetlenül érintette az összejördülés, ami Nagy László és Bartha Miklós között a Nagy Gábor éttermében történt. Az összeszólkozásnak azonban komolyabb következményei nem lettek.

Nekünk a küldöttség összeállításához lenne annyi megjegyzésünk, hogy nincsen ugyan az abban részt vett egyéniségek ellen semmi kifogásunk, de úgy véljük, hogy nem vont volna le a küldöttség diszéből éppen semmit sem, ha azt még legalább egy-két vidéki emberrel kiegészítették volna. Mert hogy a 12 tagú küldöttségből egyetlen egy Vincze Ödön legyen vidékről, a többi mind Szilágysomlyóról teljen ki, nem tartjuk helyesnek, mert a választókerület választóinak nagyobb részét kitevő vidékieknek is képviselve kellett volna lenniük.”

Hogy a somlyói reformátusok ékesen beszélő esperese és a mindig lángoló vérű, nagy publicista Bartha Miklós között miféle „összejördülés” lehetett, azt feljegyzés hiányában, csak azok tudnák megmondani, akik a küldöttség tagjai voltak. Ezek azonban ma már örök hallgatásban vannak egytől-egyig — a föld alatt.

Bánffy Dezső az országgyűlés elnöke.

Bánffy Dezső báró — folytatja tovább a krónikás — Sz.-Somlyó város országgyűlési képviselője, erdélyi ref. egyházkerületi főgondnok, egyike az országgyűlés új embe-reinek, azon megtisztelt kitüntetésben részesült, hogy a képviselőház február 23-án tartott ülésében 85 szótöbbséggel elnökké választotta.

Ez alkalmából a szilágysomlyói választókerületi szabadelvű párt és ezenkívül egyes sz.-somlyói választók is táviratilag üdvözölték, mire Lukátsffy Ödön pártelnökhöz a következő levele érkezett: „Igen tisztelt pártelnök ur! Vettem szíves üdvözlő táviratukat a képviselőház elnökévé történt megválasztásom alkalmából. Mily nagy a kitüntetés, melyben részesültem, épp oly jól esik azon szíves figyelem, melyben részesítenek akkor, midőn e feletti örömeimnek üdvözléssel adnak kifejezést, fogadják érte köszönetemet és fogadják biztosítását annak, hogy mindig örömmel fog szolgálni, ha a kerületnek szolgálására lehetek. Kérem sz.-somlyói összes barátainak, választóimnak, jó embereimnek azoknak is, kik a párttal és nevében, azoknak is, kik külön üdvözlő-távirataikkal megtisztelték, hálás köszönetemet kifejezni, illetve azt nyilvánosan tolmácsolni. Kiváló tisztelettel: Bánffy Dezső”.

Báró Bánffy Dezső ajándéka.

A képviselővé választásának pillanatától kezdve nagy politikai karrierre predestinált Bánffy Dezső tényleg hűséggel és szeretettel gondolt a somlyói választókerületre, amely az első mandátumot adta neki. Az első ajándéka is nemes gesztus volt, amelyet így örökitett meg az egykori krónikás:

„Választókerületünk országgyűlési képviselője, báró Bánffy Dezső — április hó 23-ról keltezve Zobel Lipót takarékpénztári vezérigazgatóhoz intézett levelében 270 frt. 74 krt ajándékozott a szilágysomlyói műkedvelői színház-terem kifestésére. Levelének idevonatkozó része a következőleg szól: „Mellekelve csatolom a 7873. sz. takarékpénztári könyvet, melyen nevem alatt 270 frt. 74 kr. van elhelyezve. Miután Sz.-Somlyón ismételt ottlétem alatt észleltem, hogy a város kulturális egyik központja, a színház-terem, melyben ottani első nyilvános felszólalásom is történt, némi rendbehozatalt és mindennekfelett kifestést igényel, veszem magamnak a szabadságot, kérve Nagyságodat, hogy a csatolt betéti könyvben lévő összeget, illetve magát a betéti könyvet nevemben a fent jelzet célra való felhasználásra illetékes helyre juttatni sziveskedjék”.

A régi színház-terem, ahol jelenleg a mozi

van, ezzel a festéssel maradt évtizeden át.

Hiába volt a szilágysomlyói kerület mindig 48-as függetlenségi alapon álló kerület, mégis örök büszkesége marad, hogy a „kormánypart”-tól való egyszeri „próbálkozás” eredményeképpen Bánffy Dezsőben az újabb idők egyik legnagyobb és legprovidenciálisabb államférfiának első politikai megindulásához ő adta a menetlevelet: a képviselői mandátumot.

Bokréta ünnepe Szilágysomlyón.

Az Ország Bokrétája f. évi február 5-én a róm. kat. kulturteremben este 7 órai kezdettel népdalokat, néptáncokat, népszokásokat mutat be eredeti népviseletben. A 120 tagú bokrétás csoport az ország különböző helyéről jön Szilágysomlyóra a Magyar Bokréta Szövetség elnökének vezetésével.

A látványos és a magyar vidékek lelkeségét megmutató gazdag műsor iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg a városban.

Az Országos Magyar Bokréta Szövetség február 5-én déli 12 órakor ünnepség keretében megkoszorúzza az Országzászlót. A műsor-tervezetet az alábbiakban ismertetjük olvasóinkkal: 1. Himnusz, éneklük a bokrétások. 2. Hosszúhetény. Három királyok. 3. Galambok. Regdélés, népi játékok, cséptánc. 4. Usszod. Ludtánc, seprótánc, mars. 5. Sióagárd. „Nemesjárás”, férotánc. 6. Szeremle. Üvegcsárdás, háromugrás. 7. Kalotaszentkirály. Kántálás, legényés, karulás. 8. Hosszúhetény. Hopp-hopp, farsang, csillagtánc. 9. Férficsoport. Csíménáság, Galambok, Ökörítő, Szil, osürdögölő, kanásztánc, verbung. 10. Paulini Béla, az O. M. B. Sz. elnöke köszönti a közönséget. 11. Szatmár ökrítő. Átvetés, szatmári csárdás. 12. Magyar Hiszekegy, éneklük a bokrétások. Jegyelövétel Lázár József könyvkereskedésében 80 fillértől 3 pengőig.

A bokréta ünnepeket a város Iskolánküli Népművelési bizottság rendezi meg.

Népművelési napló.

A szilágysomlyói Iskolánküli Népművelési Bizottság a róm. kat. kulturteremben a következő előadásokat rendezi:

F. évi február 5-én, szombaton a népművelési bizottság az „Ország bokrétáját” fogadja és délelőtt 10 órakor a vidékiek és katonák részére rendez előadást, este 7 órakor pedig a nagyközönség részére lesz előadás.

A műsortervezetet lapunk más helyén már közöltük. A részletes műsort következő számunkban fogjuk közölni.

F. évi február hó 6-án, d. u. 4 órai kezdettel „Magyaróta ismertetést” tart a népművelési bizottság, a műsorszámokat a városunkban működő Kalot népfőiskola adja.

A fentiekén kívül még 6—7 előadást rendez a népművelési bizottság, az előadások címét, pontos idejét és az előadók nevét a következő számunkban fogjuk ismertetni.

A népművelési előadásokon belépődij nincsen, azonban perselyek vannak kitéve és az önkéntes adományokat a bajtársi szolgálat céljaira fordítjuk.

E helyen közöljük azt is, hogy a népművelési bizottság most rendezi össze a több, mint 100 kötetből álló könyvtárát és a rendezés végzetével kb. a jövő hónap közepétől minden szombaton d. u. 4 órakor díjtalanul ad könyveket kölcsön.

HIREK

Halálozás. Őszinte részvétellel vette a város közönsége a szomorú gyász hírt, hogy Farkas László, gyógyszerész, a város egyik ősi gyaládjának fia, január 18-án, Nagyváradon, ugyyszólván pár napi, de súlyos betegség után, életének 45. évben meghalt. A fiatal férfi-kora teljességében kidőlt, derék magyar ember a néhai Farkas István és neje szintén néhai Halmágyi Csilla gyermeke volt, pár évtized óta Váradra költözött ugyan, de szívében hűséggel maradt meg mindig szilágysomlyóinak. Előzékeny modoru, rokonszenves férfiú volt s emellett rendíthetetlen lelkű magyar, akit az 1939. év őszén az ismert „irredenta vád” oimén a román közbiztonsági hatóságok szintén letartóztattak és a kolozsvári román hadbírószáki börtönbe hurcoltak, mint ennek a szomorú emlékü politikai bűnpörnek egyik fővádliotiját, aki sok szenvedés után szabadult csak ki a fogságból. Most pedig, amikor a felszabadulás után az új életalapítás reményeinek nyugodtabb életet adó megvalósulásánál tartott, a szorgalmas, derék embert a halál váratlanul, tragikus hirtelenséggel kidöntötte ifjú felesége és családja mellől. Egy erős magyar szív megszűnt dobogni. Nagy kár érte. — Váradon temették el az olasz temetőben, nagy részvét mellett. — Halálát özvegye: Fodor Margit s kiterjedt rokonság gyászolja.

— A magyar református külmisziói munkát szolgálta a leányszövetség és ifjúsági egyesület vasárnapi vallásos estélye. Szépen sikerült vallásos estélyt rendezett f. hó 16-án a református leányszövetség és ifjúsági egyesület. A gazdag műsor központjában Kovács Zsigmond esperes bibliamagyarázata és Gáll Ferenc segédlelkész előadása állott. Az Erdélyi Ref. Egyházkerület külmisziós lelkészének munkáját és általában a külmiszió fontosságát fejtegették a szép számu hallgatóság előtt. A szavalatok, zene- és énekszám, párbeszédek, szép sikerrel egészítették ki az előadásokat. A hívek közül sokan kértek külmisziós perselyeket és ezzel elkötelezték magukat arra, hogy a külmiszió munkáját szorény fillérek gyűjtésével is előmozdítják. Önkéntes adományokból mintegy 50 pengőt juttattott az estély közönsége a külmiszió céljaira. Egy értesültünk, hogy a református nőszövetség még a tél folyamán egy nagyobb kulturdíjútán megrendezésével foglalkozik.

— Február 2-án kezdődnek a második félévi szabadegyetemi előadások a városháza tanácstermében. A kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem kitűnő tanári kara ismét megkezdte Erdély városaisbn a szabadegyetemi előadásokat. Városunkban ebben a félévben négy előadás lesz és pedig: 1944. február 2-án, dr. László Gyula egyetemi m. tanár: „A honfoglaló magyar nép élete”. — 1944. február 16-án, vitéz Berde Károly dr., egyetemi ny. r. tanár: „Boszorkányok az orvostörténelem világánál”. A velszületett verbaj. — 1944. február 29-én, Bónis György dr., egyetemi ny. r. tanár: „A népi hagyomány Erdélyben”. — 1944. március 7-én, Rásonyi László dr., egyetemi ny. r. tanár: „A mai Törökország” vetített képpel. — Az előadások helye a városháza tanácsterme, kezdete minden alkalommal pontosan fél 7 óra. A szabadegyetemi előadások iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A Báthori Lövész Egyesület közgyűlése. A Báthori Lövész Egyesület f. évi február hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja 1944. évi rendes közgyűlését az egyesület helyiségében.

**Középiskolát végzett fiu
börkereskedő
tanulónak felvétetik.
DULL cipőüzletben.**

Gazdálkodás.

A Hegyközségek feladatai.

Irta: Konkoly Thege Sándor
m. kir. földmivelésügyi államtitkár.

A múlt évi elég jó bortermés után a szőlősgazdák ez évben ismét szép reményekkel néztek a szőlő fakadásakor a szüret elé. Sajnos, a jégverés, az aszály és egyéb természeti csapás sok szőlőben erősen megapasztotta a termést. Szerencsére sok vidéken és sok szőlőben azért végül is elég jó lett a szüreti eredmény, így az 1943. évet nem kell a magyar szőlősgazdák rossz évei közé sorolni.

De ahol a szőlőtermés elég jól sikerült, ott is nehéz és gondterhes volt az 1943. esztendő. A védekezőanyagok korlátozott volta, a munkások hiánya és drágasága, a tárgya és fuvar körüli nehézségek és sok más tényező komoly erőpróbára tették a szőlősgazdák munkabírását, ügyességét és hozzáértését. Teljes elismeréssel kell megállapítani, hogy ezek a bajok és gondok nem csorbították a szőlősgazdák munkakedvét, a termelés rendes folyamatát. A háborus nehézségek ellenére a szőlőkben mindenütt zavartalanul folyt a munka és valóban nem ennek megfelelő elvégzésén mulott, hogy nem lehetett mindenhol vig szüretet.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a háborus nehézségek leküzdése terén a szőlősgazdák hasznos támogatói voltak a hegyközségek és hegyközségi tanácsok. Közvetlenül láttam, hogy ezek a szervezetek nemcsak papiroson állanak fenn, hanem lelkes és hozzáértő vezetők irányítása mellett lendülettel működnek, s milyen sokoldalú és milyen eredményes munkát tudhatnak kifejteni.

Ezért kívánatosnak tartom, hogy ahol még nem történt volna meg, a hegyközségek és ezek tanácsai mielőbb alakuljanak meg; ahol pedig már megalakultak, ott a keretet étellel töltsék meg. A hegyközségi szervezetek elnöki tisztét senki se tekintse dísznek, hanem kötelességet is jelentő munkahelynek! A hegyközségi szervezetek lelkes, szakavatott és fáradhatatlan vezetőkről gondoskodjanak, akik mellett rendesen javadalmazott, hozzáértő és ügybuzgó titkárok működjenek.

Számolnunk kell azzal, hogy a mai kedvező borkonjunktura nem tart örökké. Már most céltudatosan és intézményesen fel kell készülnünk tehát a szőlő- és borgazdaság nehezebb éveire. Boldogulásunk előfeltétele lesz előreláthatólag, hogy többet, jobbat és olcsóbban termeljünk. Ennek érdekében a szőlőket már most karba kell hozni, a hiányzó tőkét pótolni kell, az elöregedett tőkét ki kell cserélni, okszerűen fel kell ujítani, a trágyaerőt növelni kell, a termelési és védekezési eljárásokat okszerűbbé kell tenni. Különösen fontos a minőségi termelés szempontjait az eddiginél sokkal jobban figyelembe venni és előmozdítani. A minőség javítása érdekében azonban nemcsak a szőlőben, hanem a pincében is sok még a tennivaló.

Mindezek gyakorlati érvényesítéséhez pedig az eddiginél több, alaposabb és korszerűbb szak tudás szükséges, amelynek a szőlősgazdák, sőt a szőlőmunkások legszélesebb köreire is ki kell terjednie.

Ezeknek a feladatoknak előkészítésében és megvalósításában is természetesen sok és fontos teendő vár a hegyközségi szervezetekre. Használják fel a természet téli pihenését arra, hogy ezekkel a kérdésekkel is behatóan foglalkozzanak, a „ma” gondjai mellé iktassák be munkafeladataik közé a „holnap” problémáit is.

Nem elég a szőlőt szívvvel szeretni, ezt észszel kell felvirágoztatni, szaktudással kell ápolni, szervezethez kell boldogulását biztosítani!

SPORT.

A M. L. Sz. Szilágysomlyói Kirendeltségének közleményei.

Jóelőre figyelmeztetjük a kirendeltség kötelékébe tartozó margittai A.C., székelyhídi A.C. a tasnádi, A.C., szilágysomlyói Báthori és zibói Máv. egyesületeket, hogy a tavaszi forduló megkezdése előtt játékosaikat lehetőleg tornatermi edzésre hozzák össze és a játékosokkal megbeszéléseket folytassanak, hogy a baráti érzés és magyar sporttársi szeretet az egyesület tagjai között mindinkább kifejlődjék.

Közöljük, hogy a tavaszi forduló április végén kezdődik, addig azonban a beszerzésre kerülő, — zilahi S.E. és kiaderzsidi S.E. csapataival — őszi mérkőzéseket külön sorsolás szerint fogják az egyesületek lejátszani.

A sorsolásról az egyesületek annakidején külön értesítést fognak kapni.

*

Felhívjuk az egyesületeket arra, hogy játékos-igazolásaikat lehetőleg még március végéig küldjék be a kirendeltség címére.

*

Felhívja a Kirendeltség elnöksége a tag-egyesületek figyelmét arra, hogy a testnevelési főiskola 50 kitűnő növendéke február hónap végén tornász-bemutatót tart Szilágysomlyón.

Felkérjük az egyesületeket, hogy ezt a rendkívüli — sport eseményt minél szélesebb körben propagálják és a vidékről is minél több érdeklődőt szervezzenek be, annyival is inkább, mert a bemutató tiszta jövedelme a Szilágysomlyói Kirendeltség tag-egyesületeinek segélyezését fogja szolgálni.

*

Minden egyesület haladéktalanul jelentse be tisztviselőinek nevét, foglalkozását és lakcímét és tisztségét a kirendeltségnél.

Örkényi Sándor főtitkár február hónap végén minden egyesületet felkeres és a szervezési munkákat befejezi, addig is közgyűlés megtartandó, mert a segélyek kiutalásának a szervezésbeli hiányosságok az akadályai.

Örkény s. k.
főtitkár.

dr. Csizsár s. k.
ügyvezető.

*

Az óvás következtében elmaradt Margitta—Tasnád őszi bajnoki mérkőzés újrajátszása ügyében április hónapban fogok határozni.

Kemecsei s. k.
egyesbíró.

Szilágysomlyó m. város adóhivatalától.

192—1944. ah. sz.

Hirdetmény.

Tudomására adja a városi adóhivatal a város adózó közönségének, hogy a K. K. H. Ö. 27. §-ában szabályozott esedékesség figyelembevétele mellett az adótartozások fizetését a legnagyobb erővel és minden rendelkezésre álló eszközzel szorgalmazni fogja.

Felhívom azért az adózókat, hogy az első negyedévi köztartozásaikat február hó 15-éig fizessék be a városi pénztárba, mert az elmaradással szemben a zálogolási eljárást és az árverést haladéktalanul megfogom indíttatni.

Nyomatékosan felhívom azokat az adózókat, akik 1943. évről hátrálékban vannak, hogy hátrálékaikat február hó 1. ig rendezzék, mert ellenkező esetben a már megéjtett zálogolások alapján az árveréseket kifogom tüzetni és megfogom tartatni.

Szilágysomlyó, 1944. január 27.

ÖRKÉNYI SÁNDOR s. k.
számvevő,
v. adóhiv. főnök.

Városi Mozcószínház

Január 29—30—31.

Barabás Pál filmregénye:

Csalóadás

Főszereplő: KARÁDY KATALIN.

Ezenkívül:

TUTAJOSOK A TIZÁN

Február 1. Csak 1 napig! Kedd.
Victor von Plessen báró híres expedíciós filmje.

Bali

(A boldogság szigete)

Február 2—3. Szerda—csütörtök.
Első magyar repülőfilm.

Zugnak a szirénák

(Szárnyas dandár)

Aktuális falrengető bohózat.

FEKETE LEVES

FIGYELEM: Előadásainkat hétköznapokon 1/2 6 és 1/2 8, vasárnap és ünnepnapokon 3, 5 és 7 órákor kezdjük.

Eladó

M. G. gyártmányu
1200-as cséplőgarnitúra kazánnal, üzempépes állapotban.

Sarmaság, Vasut-u. 20.

Szilágy-megye.

Jó, kifogástalan
töltőtollat csak
megbízható cégnél
vásároljunk!

Ajándékozzunk könyvet!

Különbféle szépirodalmi és ifjúsági könyvek nagy választékban kaphatók.

Szines papírszalvéta, toalettpapír, fekete elsőtétítő papír s **mindennemű papíru** kapható. — Gummibélyegző megrendeléseket felveszek,

a magyar

TINTENKULI

megérkezett.

LÁZÁR

könyv- és papírkereskedő.

Kossuth Lajos utca 19.

Telefon 20.

Egy fekete üveges-szekrény
és egy kerek asztal eladó.

Cím a kiadóban.

Hirdessen a „Szilágysomlyó“-ban!

Szülőoltványok!

Gyökeresszűzők! Államilag engedélyezett telepről, minden mennyiségben és fajban azonnal megrendelhetők. Szükségleteiket, közvetlen telepemről rendeljék, mert ügynök által magasabbak az árak. — Elsőosztályu oltványaimról kérje árjegyzékemet. Másodosztályu oltványaim 80 fillér darabonkint.

Kiss szülőoltványtelep Abasár, Postafiók.

Egyházi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat jutányos áron készít a

SZIVÓS és NAGY
könyvnyomda.

SZILÁGYSOMLYÓ,

Kossuth L. utca.

Vételnél,
vagy eladásnál,
a „Szilágysomlyó“ hirdetései
eredményre vezetnek!